

SINDROMUL FATIGABILITĂȚII LA PACIENȚII CU SCLEROZĂ MULTIPLĂ

Marina Buciu

(Conducător științific: Mihail Gavriiuc, dr. hab. șt. med., prof. univ., Catedra de neurologie)

Introducere. Fatigabilitatea în scleroza multiplă (SM) se diferă de stările de epuizare pe care le-au avut pacienții cu SM în antecedente sau fatigabilitatea la indivizii sănătoși. Majoritatea pacienților cu SM, consideră fatigabilitatea un factor major al limitării activității sociale și profesionale și în același timp consideră că este prima manifestare a mănădiei.

Scopul lucrării. Studiarea sindromului fatigabilității în dependență de vârstă, sex, forma de evoluție, durata bolii și gradul de invaliditate, stabilit după scorul Extended Disability Status Scale (EDSS) la pacienți cu diagnostic cert de SM.

Material și metode. Studiu retrospectiv, de cohortă. Au fost evaluați 91 pacienți cu SM confirmată. Vârsta – 19-56 ani. Chestionare utilizate: fatigue severity scale (FSS) și modified fatigue impact scale (MFIS). Statistica: statistică descriptivă și procentuală, cross tabulare, T-test, analiza de varianță ANOVA, coeficient de corelație Pearson (PCC).

Rezultate. FSS: scor 4,00-7,00 – durata <5ani – 35,5%, 5-10 ani – 68,8%, 10-20 ani – 52,4%, >20 ani – 42,9%, p=0,000; remitent-remisivă (RRSM) – 44,4%, primar progresivă (PPSM) – 44,4%, progresiv-recidivantă (PRSM) – 33,3%, secundar progresivă (SPSM) – 65,3%, p=0,016. MFIS: scor ≥ 38 p. – durata <5 ani – 36,2%, 5-10 ani – 81,1%, 10-20 ani – 62,4%, >20 ani – 72,2%, p=0,000, RRSM – 54,1%, PPSM – 56,4%, PRSM – 33,3%, SPSM – 74,3%, p=0,007, PCC cu scorul EDSS – r=0,369, p=0,000. Subscala psihosocială MFIS: PCC cu vârsta – r=0,336, p=0,001.

Concluzii. Severitatea sindromului fatigabilității în SM depinde direct de vârsta pacienților, durata bolii și scorul EDSS. Pacienții cu forma evolutivă secundar progresivă a SM raportează manifestarea sindromului fatigabilității mai frecvent.

Cuvinte cheie: sindromul fatigabilității, scleroza multiplă.

FATIGUE SYNDROME IN PATIENTS WITH MULTIPLE SCLEROSIS

Marina Buciu

(Scientific adviser: Mihail Gavriiuc, PhD, university professor, Chair of neurology)

Introduction. Fatigue in multiple sclerosis (MS) differs from states of exhaustion that MS patients had experienced before or fatigue in healthy individuals. Most MS patients consider fatigue to be a major factor in limiting social and professional activities and consider it to be the first manifestation of the disease.

Objective of the study. Study of fatigue syndrome in relation to age, gender, type of MS, duration of the disease and level of disability established by Extended Disability Status Scale score (EDSS), in patients with a confirmed diagnosis of MS.

Material and methods. Retrospective cohort study. 91 patients with confirmed MS were evaluated. Age range: 19-56 years. Applied questionnaires: fatigue severity scale (FSS) and modified fatigue impact scale (MFIS). Statistics: descriptive statistics and percentages, cross tabulation, T-test, analysis of variance ANOVA, Pearson's correlation coefficient (PCC).

Results. FSS: score 4,00-7,00 – duration <5 years – 35.5%, 5-10 years – 68.8%, 10-20 years – 52.4%, >20 years – 42.9%, p=0.000, relapsing-remitting (RRMS) – 44.4%, primary-progressive (PPMS) – 44.4%, progressive-relapsing (PRMS) – 33.3%, secondary-progressive (SPMS) – 65.3%, p=0.016. MFIS: score ≥ 38 p. – duration <5 years – 36.2%, 5-10 years – 81.1%, 10-20 years – 62.4%, >20 years – 72.2%, p=0.000; RRMS – 54.1%, PPMS – 56.4%, PRMS – 33.3%, SPMS – 74.3%, p=0.007; PCC with EDSS score – r=0.369, p=0.000. MFIS psychosocial subscale: PCC with patients' age – r=0.336, p=0.001.

Conclusions. The level of severity of fatigue syndrome in MS is directly dependent on patient's age, duration of the disease and EDSS score. Patients with secondary-progressive type of MS (SPMS) report fatigue syndrome more frequently.

Key words: fatigue syndrome, multiple sclerosis.